

Falend beleid, ten koste van burgers veiligheid

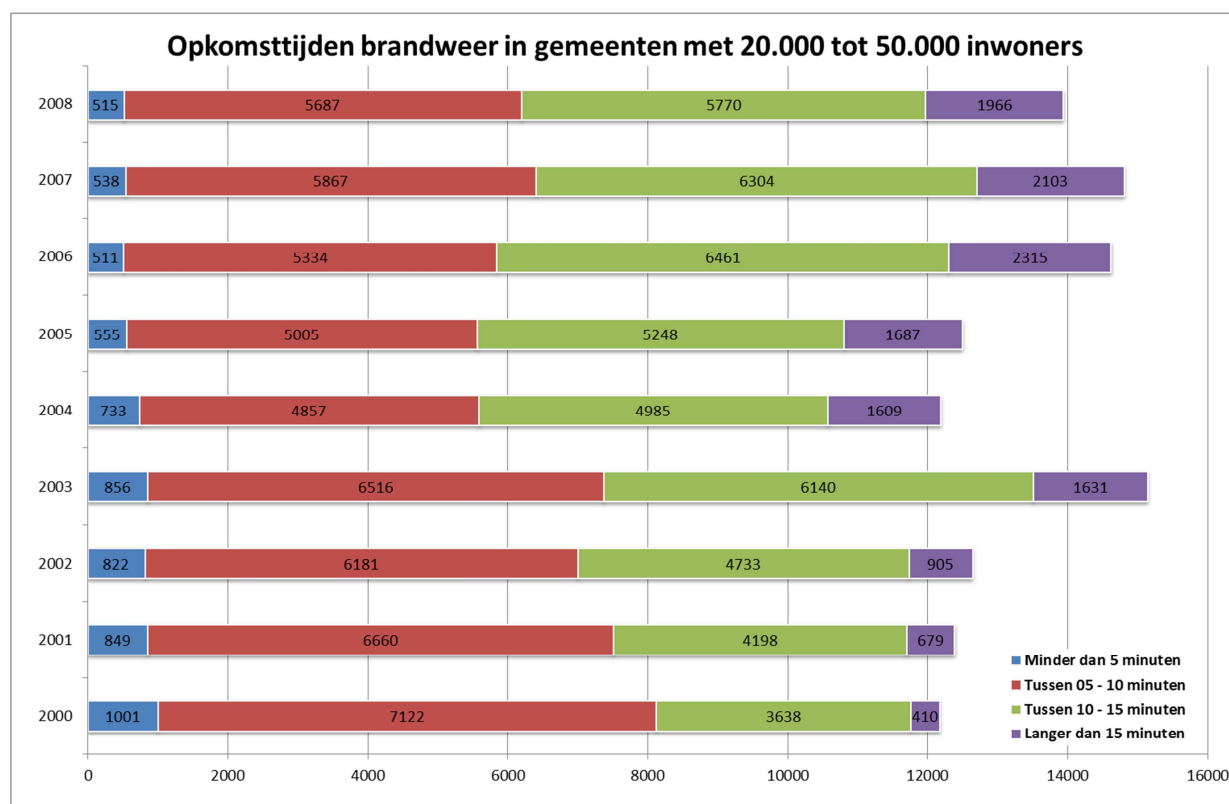
Inleiding. Sinds 2000 is onze veiligheid er sterk op achteruit gegaan door bezuinigingen en reorganisaties. Opvallendst is de langere opkomsttijd in steden met 20.000 tot 50.000 inwoners. Steden als Leiderdorp, Wassenaar, Soest, Moerdijk, De Bilt, Borssele.

Er waren in 2008 bijna 2000 branden waarbij de opkomsttijd van meer dan vijftien minuten, tegen 410 in 2000. Het duurt dus vaker erg lang voordat de brandweer ter plaatse is. Het aantal branden met een korte opkomsttijd is gehalveerd! Dit heeft grote gevolgen voor ons allemaal, privé zowel als zakelijk.

Centralisatie van kazernes is verantwoordelijk voor de toegenomen **uitruktijd**, het duurt langer voordat de brandweerlieden in de kazerne zijn, daarna duurt het ook nog eens langer voordat de bluswagens ter plekke is.

De **aanrijtijd** is toegenomen door een grote overdaad aan rotondes, verkeersdrempels en door het verdwijnen van vluchtstroken.

Getroffenen. Vooral in steden met 20000 tot 50000 inwoners zijn de opkomsttijden toegenomen. 40% van de inwoners van Nederland woont in deze steden!

Het begrip **opkomsttijd** bestaat uit aanmeldtijd, uitruktijd en aanrijtijd en lijkt niet exclusief te wijten aan de brandweer.

De **aanmeldtijd** is onder andere toegenomen door 112, met wie mag ik u doorverbinden, politie, brandweer of ambulance?

De grafiek, van links naar rechts:

Blauw en snel afnemend: opkomst < 5 min.

Rood en snel groeiend: opkomst 5 tot 10 min.

Groen en explosief groeiend: tussen 10 en 15.

Paars en alarmerend: langer dan 15 minuten.

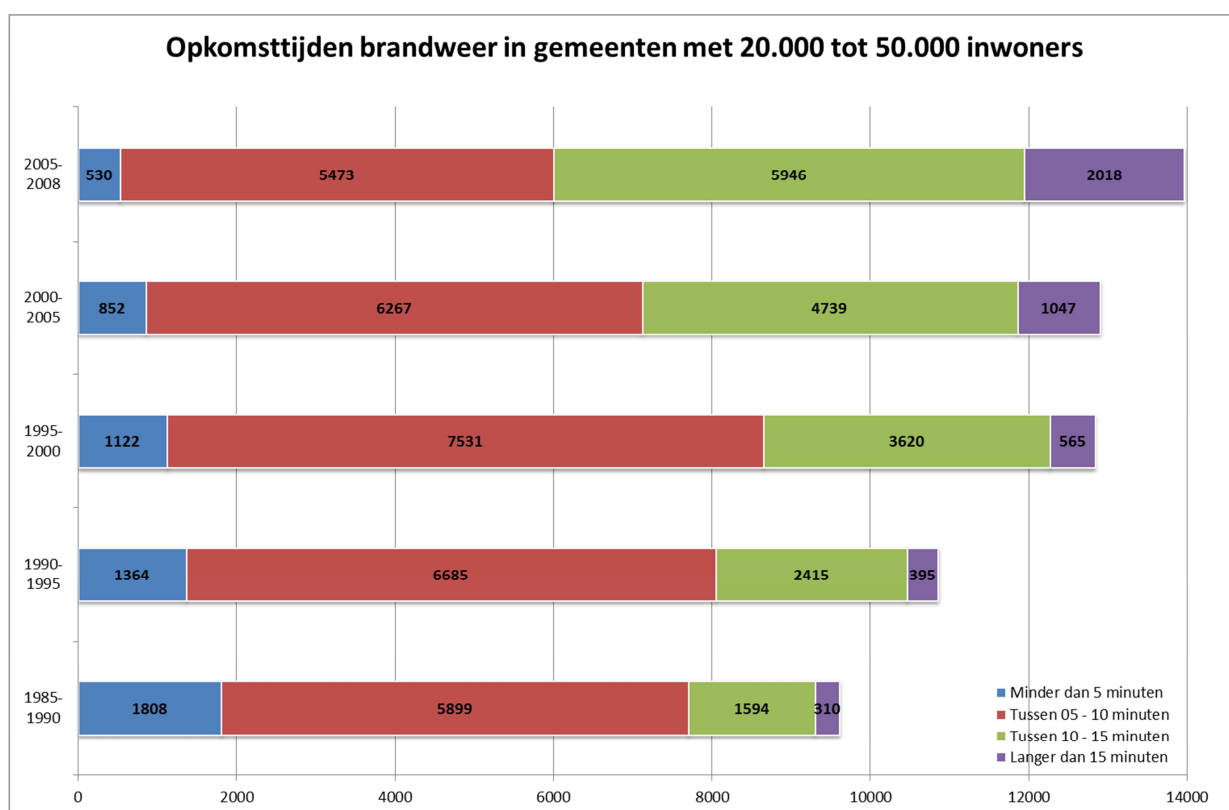
Falend beleid, ten koste van burgers veiligheid

Gevolgen. De gevolgen laten zich raden. Een brand die een paar minuten langer gaande is breid zich snel uit, volgens een logaritmische schaal. De brandweer heeft een norm van acht minuten voor de opkomsttijd. Minder binnen 5 minuten en veel vaker na 15 minuten betekent een veel grotere schade en navenant groter probleem voor de getroffenene.

Opkomsttijden per vijf jaar vanaf 1985: geen rooskleurig beeld. Het totaal aantal branden is toegenomen en verhoudingsgewijs neemt de opkomsttijd exponentieel toe. Dit kan haast niet het doel zijn van het gevoerde beleid.

Visie. Meer bezuinigen op de omvang van de brandweer is niet de manier. Kleinere auto's laten uitrukken kan ook nadelige effecten hebben, vooral als een brand groter blijkt dan verwacht. Moeten de al aanwezige brandweerlieden terug naar de kazerne om een grotere wagen en collega's te halen?

Verwachtingen. Misschien past de ontwikkeling in de opkomsttijden binnen de lijn van ons huidige kabinet waarin meer van de zelfredzaamheid van de burger wordt verwacht maar gezien de duidelijke lijn door de jaren lijkt dit niet slim.

Oorzaken. Een van de oorzaken die de brandweer zelf noemt is de centralisatie van de meldkamers, waardoor het langer duurt voordat een melding op de kazerne aankomt. Daarnaast is het afnemende aantal beroeps brandweerlieden en bijvoorbeeld het grote aantal rotondes en drempels van invloed.

Maar wat mogen we wel verwachten? Groter risico, hogere verzekeringspremies en schade. Wie gaat hier beter van worden behalve degene die ingehuurd wordt om dit soort reorganisaties vorm te geven? Het inrichten van veiligheidsregio's en meer centraliseren is in elk geval geen snelle oplossing te noemen.

Falend beleid, ten koste van burgers veiligheid

Aanpak. Terug naar de inrichting van de jaren '80 is geen optie maar dat er iets moet gebeuren lijkt vanzelfsprekend. Verdergaande centralisatie is geen optie en als zelfredzaamheid het doel is van de regering dan moet hiervoor genoeg ruimte worden gecreëerd.

Voorstellen om sprinklers in bouwbesluiten op te nemen, lid te worden van de vrijwillige brandweer aantrekkelijker en eenvoudiger maken om wat voorbeelden te noemen.

Doorlooptijd. De afgelopen 20 jaar is veel gebeurd, zeker op het gebied van veiligheid. Elke dag worden we geconfronteerd met ongewenste zaken waarover we geen enkele controle hebben. Sommige van die dingen worden gevoed door sociale media en polemieken maar zaken als opkomsttijden van brandweer zijn gewoon kwalijke feiten.

Verwijzing. Zowel het CBS als diverse kranten en vakbladen heeft hierover gepubliceerd: www.cbs.nl, www.nvbr.nl, www.brandweer.nl, www.ad.nl, www.nrc.nl, www.haarlemsdagblad.nl

Zonder zelfs de schijn van paniek te willen zaaien zou ik toch willen verwijzen naar het [draaiboek EHBC](#). Het aantal branden dat bedrijven treft is een klein deel van de 14000 jaarlijkse branden maar het effect van de toegenomen opkomsttijd is bij bedrijven nog groter dan bij branden in woningen.

De toekomst. Er is geen enkele garantie dat de ingezette weg op korte termijn zo kan worden aangepast dat we hiervan de resultaten zien. Het moet echter wel de inzet zijn van iedereen die deel uitmaakt van de samenleving en bereid is hiervoor een inbreng te leveren.

Kosten. Er wordt al jaren gepraat over bezuinigen op de kosten van de brandweer. Elke keer komen de plannen neer op dezelfde ouderwetse voorstellen rond materieel en personeel. Een aantal kengetallen:

	2000	2004	2008
Aantal branden	44336	41341	43497
Vrijwillig personeel	22127	22054	22091
Beroeps personeel	4452	4797	4625
Kosten (Miljoenen)	522	723	1017

Het aantal branden neemt dus niet toe, het aantal beroeps brandweerlieden neemt met 4% toe en de kosten **verdubbelen**? Als u het begrijpt zou ik het op prijs stellen als het mij zou willen uitleggen En voor u roept: 'het materieel!'. Nee, ook de hoeveelheid materieel neemt amper toe. Waar de kosten wel vandaan komen is mij een raadsel.

Overige case studies Deze informatie wordt u gebracht door HajoBakker Consultancy. Zie www.hajobakker.com voor meer informatie.

Referentie. Gegevens van CBS statsline zijn gebruikt voor deze publicatie.